

KONTROLA I OCENA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW - HISTORIA

Kontroli i ocenie podlegają prace pisemne, wypowiedzi ustne, prace praktyczne

1. Pisemne :
 - testy; po każdym zakończonym dziale
 - kartkówki; sprawdzające wiedzę z trzech ostatnich lekcji
 - zadania domowe
 - ćwiczenia wykonywane samodzielnie w czasie lekcji
2. Ustne :
 - odpowiedzi na zadane pytania
 - prezentacja wyników własnej pracy lub grupy
 - udział w dyskusji
3. Praktyczne :
 - gromadzenie i segregowanie materiałów
 - prace plastyczne
 - posługiwanie się mapą, słownikiem, tekstem źródłowym
 - współpraca w grupie

Przedmiotem oceny są : wiadomości, umiejętności, aktywność.

Uczeń chcący otrzymać ocenę pozytywną z historii powinien :

- być systematyczny i nie opuszczać lekcji (z wyjątkiem sytuacji losowych, choroby)
- do lekcji być zawsze przygotowanym
- posiadać zeszyt przedmiotowy prowadzony systematycznie, w którym powinien znajdować się zapis z lekcji obejmujący : temat kolejnej lekcji, punkty sygnalizujące problematykę danej lekcji oraz zapis z lekcji (notatka) zawierający najważniejsze informacje
- wykonywać zadania domowe i oddawać je w wyznaczonym terminie, zadania powinny być samodzielną pracą ucznia, pisane na temat
- prace pisemne, zamykające kolejne działy, przewidziane w danym semestrze powinien pisać na oceny pozytywne, w wyniku nieobecności na sprawdzianie uczeń winien sprawdzian obejmujący określony materiał zaliczyć w ciągu 2 tygodni od chwili przyścia do szkoły (formę zaliczenia ustala z nauczycielem)
- powinien wykazywać się aktywnością na lekcjach, co jest brane pod uwagę przy wystawianiu oceny śródrocznej i końcoworocznej (aktywność ucznia może podnieść jego ocenę)
- powinien opanować umiejętności :
 - a) samodzielnej pracy z tekstem podręcznika i tekstem źródłowym
 - b) pracy z drzewem genealogicznym
 - c) literaturą popularnonaukową
 - d) wyciągania wniosków i dokonywania oceny różnych wydarzeń
 - e) taśmą chronologiczną
 - f) posługiwania się nowo poznanymi pojęciami historycznymi
 - g) kojarzenia i wiązania ze sobą faktów
 - h) korzystania ze zdobytej wiedzy przy rozwiązywaniu problemów, zadań w dyskusji
 - i) nazywać osoby, rzeczy, zdarzenia i procesy
 - j) odróżniać fakty historyczne od bieżących
 - k) posługiwania się mapą
- powinien być przygotowany z trzech ostatnich lekcji

2. Uczeń ma prawo do :

- zgłoszenia raz w ciągu semestru nie przygotowania do zajęć co nie wpływa w żaden sposób na jego ocenę
- może poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianu pisemnego w ciągu dwóch tygodni od jej otrzymania
- przy odpowiedzi ustnej, jeżeli ma problemy z odpowiedzią na zadane pytania dotyczące ostatniej lekcji, wybrać sobie ten temat z ostatnich trzech lekcji, który opanował najlepiej (jednak w tej sytuacji nie może otrzymać z odpowiedzi oceny bardzo dobrej)

- trzy tygodnie przed przewidzianym sprawdzianem pisemnym jest o nim informowany, dowiaduje się jaki materiał będzie on obejmował
- dwa tygodnie przed sprawdzianem uczeń otrzymuje zagadnienia do sprawdzianu na podstawie których powinien się do niego przygotować

STOSOWANIE I OCENIANIE SPRAWDZIANÓW (TESTÓW)

1. Po zakończeniu każdego działu przewidziana jest praca klasowa pisemna, sprawdzająca wiadomości obejmujące dany dział
2. Uczeń jest odpowiednio wcześniej informowany o planowanym sprawdzianie oraz zakresie materiału, jaki będzie obejmował
3. Nauczyciel sprawdza i ocenia prace pisemne uczniów w terminie do 21 dni od daty napisania przez uczniów prac
4. Przy ocenie prac brane jest pod uwagę:
 - poprawność odpowiedzi na pytania
 - umiejętność pracy z różnymi źródłami np.: tekstem źródłowym, mapą konturową, drzewem genealogicznym, taśmą chronologiczną, materiałem ilustrowanym
 - umiejętność kojarzenia faktów
5. Prace pisemne najczęściej występują w formie testów, które są oceniane według następującej punktacji:

100% - 91%	- poprawnych odpowiedzi – ocena b. dobra
90% - 71%	- ocena dobra
70% - 51%	- ocena dostateczna
50% - 35%	- ocena dopuszczająca
34% - 0	- ocena niedostateczna

OCENIANIE WIADOMOŚCI UCZNIA

Przy ocenianiu wiadomości ucznia brane jest pod uwagę :

- stopień opanowania materiału
- umiejętność wypowiadania się „swoimi słowami” (nie recytowanie tekstu podręcznika)
- umiejętność odpowiedzi na dodatkowe pytania
- dostrzeganie przyczyn i skutków wydarzeń historycznych
- posługiwanie się poprawną polszczyzną
- samodzielne rozwiązywanie problemów
- dostrzeganie związków między faktami
- wyrażanie własnego zdania, logiczna argumentacja
- umieszczanie faktów w czasie i przestrzeni
- dostrzeganie związków między historią regionu a historią Polski
- posługiwanie się mapą

(ocenę z odpowiedzi ustnej podnosi fakt, jeżeli uczeń odpowiada na podstawie sporządzonej przez siebie notatki z lekcji)

ZADANIA I OCENA PRAC DOMOWYCH

1. Obowiązkiem ucznia jest systematyczne odrabianie prac domowych
2. Zadając pracę domową, nauczyciel określa wymagania formalne związane z jej wykonaniem.
3. Uczeń ma obowiązek przestrzegać terminu i sposobu wykonania pracy domowej
4. Prace domowe mogą mieć charakter krótkich zadań związanych z przygotowaniem do kolejnej lekcji lub ćwiczenia niezbędnego do utrwalenia nabytych na lekcji umiejętności i wiedzy, zgromadzenia materiałów, wykonania prac plastycznych.
5. Nauczyciel wyznacza odpowiednio do trudności zadania czas na jego realizację.
6. Nauczyciel sprawdza wykonanie w/w prac w określonym terminie.
7. Znak graficzny, tzw. „parafka” oznacza, że nauczyciel sprawdzał wykonanie prac, ale nie sprawdzał jej zawartości merytorycznej.
8. Nie odrobienie pracy domowej odnotowane zostaje przez nauczyciela oceną niedostateczną, jeśli uczeń już wcześniej dwukrotnie nie posiadał zadania domowego co było odnotowane (dotyczy to krótkich prac domowych).
9. Nieoddanie w terminie pracy domowej, na której wykonanie uczeń miał odpowiednio wyznaczony czas jest odnotowywane oceną niedostateczną.

10. W uzasadnionym przypadku (np. długa choroba) nauczyciel może wyrazić zgodę na poprawę oceny niedostatecznej przez ucznia

OCENA KARTKÓWEK

1. Kartkówki są formą sprawdzenia systematyczności ucznia
2. Kartkówka nie są wcześniej zapowiadane
3. Podczas kartkówki sprawdzana jest wiedza uczniów z trzech ostatnich lekcji, obejmująca podstawowe pojęcia, daty, wydarzenia
4. Ocena z kartkówki nie podlega poprawie

OCENA SAMODZIELNEJ PRACY NA LEKCJI

1. Samodzielna praca na lekcji polega na indywidualnym rozwiązywaniu zadań o różnym stopniu trudności
2. Oceniane jest ; zrozumienie przez ucznia polecenia, poprawność wykonania zadania

PROWADZENIE I KONTROLA ZESZYTÓW PRZEDMIOTOWYCH

1. Zeszyt ucznia jest sprawdzany wyrywkowo przy każdej jego odpowiedzi ustnej.
2. Każdy zeszyt sprawdzany jest pod kątem kompletności notatek, ich poprawności merytorycznej, estetyki.
3. Uczeń ma obowiązek uzupełniania notatek w zeszycie za czas swojej nieobecności w szkole.
4. W uzasadnionych przypadkach nauczyciel może zwolnić go z tego obowiązku lub podkreślić, które partie notatek mogą być pominięte.

1. KLASYFIKACJA ŚRÓDROCZNA I KOŃCOWOROCZNA

1.1 Przy wystawianiu oceny śródrocznej i końcoworocznej z historii stosuje się następujące kryteria:

- a) 51% oceny stanowią sprawdziany działowe
- b) 14% oceny stanowią kartkówki
- c) 10% oceny stanowią odp. ustne i aktywność
- d) 10% oceny stanowią zadania domowe
- e) 15% oceny stanowi samodzielna praca na lekcji

1.2 Przy wystawianiu oceny uczeń musi posiadać odpowiednią liczbę ocen częściowych.

1.3 Przewiduje się następującą liczbę ocen częściowych

- 2-3 oceny w semestrze ze sprawdzianów działowych
- co najmniej 2-3 kartkówki
- 2-3 oceny z odpowiedzi ustnej
- przynajmniej 1-2 oceny z zadań domowych i samodzielnej pracy na lekcji

1.4 Aby otrzymać ocenę pozytywną uczeń musi mieć zaliczone na ocenę pozytywną przynajmniej jeden sprawdzian działowy, posiadać jedną ocenę z odpowiedzi ustnej, jedną z kartkówki i zadania domowego.

1.5 Brak zaliczenia sprawdzianu działowego powoduje obniżenie oceny śródrocznej i końcoworocznej, podobnie brak ocen z odpowiedzi ustnych, kartkówek i samodzielnej pracy na lekcji.

2. Wystawianie ocen:

OCENA CELUJĄCA:

Uczeń:

- posiada wiedzę wykraczającą poza obowiązujący program nauczania w danej klasie w odniesieniu do określonej epoki, kraju, zagadnienia
- ma zaliczone wszystkie sprawdziany działowe na oceny bardzo dobre
- z odpowiedzi ustnych, kartkówek posiada oceny bardzo dobre
- zadania domowe pisał na oceny bardzo dobre i celujące
- wykonywał prace ponadprogramowe, które były przez niego prezentowane i wykorzystywane na lekcji
- brał udział w konkursach historycznych i odnosił sukcesy
- był zawsze przygotowany do lekcji
- oddawał wszystkie prace w terminie
- wykazywał się aktywnością

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń:

- opanował pełny zakres wiadomości przewidziany programem nauczania w danej klasie
- ma zaliczone wszystkie sprawdziany działowe na oceny bardzo dobre i dobre (co najmniej jedna ocena b.dobrych , pozostałe dobre)
- wśród ocen z odpowiedzi ustnych, kartkówek, samodzielnej pracy na lekcji przeważają oceny bardzo dobre a pozostałe to oceny dobre
- zadania domowe ma oceniane na bardzo dobry
- był aktywny w czasie lekcji
- ma starannie prowadzony zeszyt

OCENA DOBRA

Uczeń :

- opanował materiał w stopniu zadawalającym
- ma zaliczone wszystkie sprawdziany działowe na oceny dobre lub dostateczne (co najmniej jedna ocena dobra pozostałe dostateczne)
- wśród ocen z odpowiedzi ustnych, kartkówek, samodzielnej pracy na lekcji przeważają oceny dobre a pozostałe to oceny nie niższe niż dostateczne
- zadania domowe ma oceniane na dobry
- był aktywny w czasie lekcji
- ma starannie prowadzony zeszyt

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń :

- opanował podstawowe elementy wiadomości programowych pozwalające mu na rozumienie najważniejszych zagadnień przewidzianych w programie danej klasy
- ma zaliczone wszystkie sprawdziany działowe na oceny dostateczne lub dopuszczające (co najmniej jedna ocena dostateczna pozostałe dopuszczające)
- wśród ocen z odpowiedzi ustnych, kartkówek, samodzielnej pracy na lekcji przeważają oceny dostateczne a pozostałe to oceny nie niższe niż dopuszczające
- zadania domowe ma oceniane na przynajmniej dostateczny
- starał się być aktywnym w czasie lekcji
- ma w miarę starannie prowadzony zeszyt
- nie opuszczał lekcji

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń :

- posiada poważne braki w wiedzy, które jednak nie przekreślają możliwości dalszej nauki
- ma zaliczone przynajmniej 2/3 sprawdzianów działowych na oceny co najmniej dopuszczające
- podejmował próby poprawy ocen niedostatecznych ze sprawdzianów
- wśród ocen z odpowiedzi ustnych, kartkówek, samodzielnej pracy na lekcji przeważają oceny dopuszczające
- posiada zeszyt przedmiotowy z podstawowym zapisem
- zadania domowe ma oceniane na przynajmniej dopuszczający

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń :

- nie opanował podstawowych wiadomości, a braki są tak duże, że uniemożliwiają mu kontynuację nauki
- ma nie zaliczone 2/3 sprawdzianów działowych
- nie podjął próby poprawy ocen niedostatecznych ze sprawdzianów
- wśród ocen z odpowiedzi ustnych, kartkówek, samodzielnej pracy na lekcji przeważają oceny niedostateczne
- nie odrabiał zadań domowych, bądź otrzymywał z nich oceny niedostateczne
- zeszyt przedmiotowy posiada poważne braki w zapisie lub uczeń go nie posiada

Kryteria oceniania osiągnięć uczniów

- **dopuszczającą** – uczeń powinien wykazać się znajomością elementarnej wiedzy, wyjaśniać z pomocą nauczyciela znaczenie podstawowych terminów historycznych, dokonywać opisów przeszłości i porównywać ją z teraźniejszością na podstawie materiałów ilustracyjnych;
- **dostateczną** – uczeń powinien posiadać podstawową wiedzę faktograficzną, czytać teksty ze zrozumieniem, dostrzegać związki teraźniejszości z przeszłością, opanować najprostsze umiejętności przedmiotowe, takie jak: dokonywanie oceny zdarzenia, opis, porównanie, określanie, w którym wieku doszło do danego zdarzenia, porządkowanie wydarzeń w kolejności chronologicznej, odczytywanie daty wydarzenia z osi czasu;
- **dobrą** – uczeń powinien opanować wiedzę faktograficzną na poziomie ponadpodstawowym, wykazywać się aktywnością na lekcjach, wyrażać własną opinię, dostrzegać ciągłość rozwoju kulturalnego i cywilizacyjnego, integrować wiedzę uzyskaną z różnych źródeł, samodzielnie poszukiwać informacji o swoim regionie i rodzinnej miejscowości, umiejętnie posługiwać się mapą, odczytywać wiadomości z wykresów i tabel;
- **bardzo dobrą** – uczeń musi wykazać się nie tylko dużą wiedzą, lecz także zrozumieniem procesów historycznych; powinien również samodzielnie wyciągać wnioski, ujmować treści historyczne w związki przyczynowo-skutkowe, krytycznie odnosić się do wydarzeń z przeszłości oraz porównywać epoki i okresy;
- **celującą** – uczeń wykazuje się rozległą wiedzą historyczną, świadczącą o uzdolnieniach humanistycznych, ponadto wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem. Osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych (np. w olimpiadach historycznych). Bierze czynny udział w życiu szkoły, wykazuje się aktywną i prospołeczną postawą, np. pomagając słabszym koleżankom i kolegom w nauce.

KRYTERIA OCEN Z HISTORII

Stopień niedostateczny (1)

Uczeń nie potrafi wyjaśnić najważniejszych terminów ani zagadnień omówionych na lekcjach, nie jest w stanie wykonać najprostszych zadań, nawet z pomocą nauczyciela. Nie interesuje się tematyką zajęć oraz nie współpracuje z grupą. Uczeń posiada tak duże braki w wiedzy i umiejętnościach, że nie potrafi ich pokonać nawet przy pomocy nauczyciela. Jego postawa na zajęciach jest pasywna, ma trudności w czytaniu i rozumieniu czytanego tekstu, nie odrabia zadań domowych i nie wykonuje żadnych dodatkowych prac.

Stopień dopuszczający (2) – *poziom wymagań K Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności na poziomie wymagań koniecznych. Jego działania mają charakter przede wszystkim odtwórczy.*

Uczeń nie potrafi kojarzyć faktów. Posługuje się ubogim słownictwem. Popelnia liczne błędy językowe i składniowe. Nie unika współpracy z grupą, ale nie wykazuje się własną inicjatywą. Uaktywnia się tylko na wyraźne polecenie nauczyciela. Uczeń ma duże braki w wiadomościach podstawowych, nie potrafi łączyć posiadanej wiedzy w logiczną całość, jego postawa na lekcji jest bierna, jednakże podejmuje próby poszerzenia wiedzy i umiejętności. Odrabia prace domowe. Posiada poważne braki w wiedzy, które jednak nie przekreślają możliwości dalszej nauki

Uczeń potrafi:

- omówić i wyjaśnić - z pomocą nauczyciela - podstawowe pojęcia jakie zostały omówione na lekcji w oparciu o podręcznik i wyszczególnione tam pojęcia (gruba czcionka, pojęcia pod tekstem czerwona czcionka),
- zna daty roczne w odniesieniu do danej lekcji w oparciu o podręcznik (gruba czcionka);
- potrafi umieścić te daty na osi czasu w kolejności chronologicznej i określić wiek danego wydarzenia;
- potrafi odczytać podstawowe wiadomości z mapy w podręczniku, atlasie – położenia danej krainy, kraju, wskazać główne rzeki, morza, granice państwa, główne miasta, zaznaczone szlaki handlowe, miejsca najważniejszych bitew;
- omówić co przedstawia materiał ikonograficzny znajdujący się w podręczniku w odniesieniu do konkretnej lekcji;
- dokonać podziału źródeł historycznych;
- w pracy z tekstem źródłowym - przy wsparciu ze strony nauczyciela - określić rodzaj źródła i odpowiedzieć na proste pytania do tego tekstu;
- podać krótkie informacje, kim byli, jaki był wkład postaci historycznych o których była mowa na lekcji (w oparciu o podręcznik gruba czcionka);
- omówić zagadnienia jakie były poruszane na lekcji (zapis punktowy w zeszycie) na podstawie podkreślonych najważniejszych wiadomości w tekście podręcznika, bądź w oparciu o podsumowanie jakie znajduje się do każdego tematu lekcji i jest w podręczniku na zakończenie działu;
- opisywać, czasami z pomocą nauczyciela, ilustracje, makiety, zdarzenia historyczne, zabytki;
- wykonać samodzielnie najprostsze zadania.

Stopień dostateczny (3) – *poziom wymagań P Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności na poziomie wymagań koniecznych i podstawowych.*

Uczeń potrafi z pomocą nauczyciela wyjaśnić najważniejsze terminy i zagadnienia oraz wykonać typowe zadania o średnim stopniu trudności. Potrafi kojarzyć niektóre fakty. Nie popelnia zbyt często błędów składniowych ani językowych. Aktywnie współpracuje z grupą, czasami sam zgłasza się do odpowiedzi. Wiedza ucznia jest niepełna, fragmentaryczna. Pod kierunkiem nauczyciela zdobywa podstawowe informacje, sytuuje je w czasie i przestrzeni. Wykazuje się niewielką aktywnością na zajęciach, nie potrafi interpretować wydarzeń historycznych w ciągu przyczynowo - skutkowym. Odrabia zadania domowe. Opanował podstawowe elementy wiadomości programowych pozwalającemu na rozumienie najważniejszych zagadnień przewidzianych w ramach treści kształcenia dla danej klasy.

Uczeń potrafi:

- omówić i wyjaśnić podstawowe pojęcia jakie zostały omówione na lekcji w oparciu o podręcznik oraz zapis w zeszytach przedmiotowymi ;
- zna daty roczne w odniesieniu do danej lekcji w oparciu o podręcznik i zeszyt przedmiotowy;
- potrafi umieścić te daty na osi czasu w kolejności chronologicznej w odpowiednim przedziale czasowym, określić wiek oraz która to połowa wieku danego wydarzenia;
- potrafi odczytać w oparciu o legendę wszystkie wiadomości z mapy w podręczniku, atlasie – położenia danej krainy, kraju, wskazać główne rzeki, morza, granice państwa, główne miasta, zaznaczone szlaki handlowe, miejsca najważniejszych bitew i przenieść je na mapę ścienną;
- omówić co przedstawia materiał ikonograficzny znajdujący się w podręczniku w odniesieniu do konkretnej lekcji, oraz jakich dostarcza nam dodatkowych informacji w odniesieniu do omawianej lekcji;
- dokonać podziału źródeł historycznych;
- w pracy z tekstem źródłowym określić rodzaj źródła i odpowiedzieć na pytania do tego tekstu;
- formułować pytania do analizowanego dokumentu opisowego i normatywnego;
- podać informacje, o postaciach historycznych o których była mowa na zajęciach , kim byli jakie były ich osiągnięcia, czym zapisali się w historii Polski
- dokonać rekonstrukcji omawianych na lekcji wydarzeń historycznych, w oparciu o wiadomości z podręcznika oraz własnej notatki z lekcji w postaci planu, opisu, ustnie i pisemnie;
- nawiązywać do wiadomości z innych dziedzin;
- wykonać samodzielnie proste zadania;
- zredagować notatkę pod kierunkiem nauczyciela.

Stopień dobry (4) – poziom wymagań R Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który posiadał wiadomości na poziomie wymagań: koniecznych, podstawowych i rozszerzających.

Uczeń samodzielnie wyjaśnia najważniejsze terminy i zagadnienia oraz wykonuje zadania złożone. Potrafi kojarzyć fakty, formułować własne opinie i wnioski. Dbą o styl wystąpienia. Z zaangażowaniem pracuje w grupie i zachęca inne osoby do aktywności. Często sam zgłasza się do

odpowiedzi. Uczeń dość dobrze opanował treści podstawy programowej, ale widoczne są niewielkie braki w jego wiedzy i umiejętnościach. Jest aktywny na lekcjach, zadania trudne wykonuje z pomocą nauczyciela. Opanował wiadomości i umiejętności przewidziane dla klasy I w stopniu zadawalającym.

Uczeń potrafi:

- omówić i wyjaśnić wszystkie pojęcia jakie zostały omówione na lekcji w oparciu o podręcznik oraz zapis w zeszytach przedmiotowymi ;
- zna pełne daty(rok miesiąc dzień) najważniejszych wydarzeń, na które w czasie lekcji została zwrócona szczególna uwaga, oraz daty roczne w odniesieniu do pozostałych wydarzeń omawianych na danej lekcji w oparciu o podręcznik i zeszyt przedmiotowy;
- potrafi umieścić te daty na osi czasu w kolejności chronologicznej w odpowiednim przedziale czasowym, określić wiek oraz która to połowa wieku danego wydarzenia;
- potrafi odczytać w oparciu o legendę wszystkie wiadomości z mapy w podręczniku, atlasie – położenia danej krainy, kraju, wskazać główne rzeki, morza, granice państwa, sąsiadów, wykazać zmiany granic jakie zachodziły na przestrzeni wieków, wskazać dane ziemie, ważniejsze miasta, zaznaczone szlaki handlowe, miejsca bitew i przenieść je na mapę ścienną oraz konturową;
- omówić co przedstawia materiał ikonograficzny znajdujący się w podręczniku oraz innych źródłach (albumy, encyklopedie itp.), w odniesieniu do konkretnej lekcji, podać autora dzieła, oraz wskazać jakich dostarcza nam dodatkowych informacji w odniesieniu do omawianej lekcji;
- samodzielnie zdobyć informacje z różnych źródeł;
- dokonać podziału źródeł historycznych;
- w pracy z tekstem źródłowym określić rodzaj źródła oraz miejsce powstania, autora i w miarę poprawnie go zinterpretować w oparciu o pytania do tekstu;
- podać informacje, o postaciach historycznych o których była mowa na zajęciach , kim byli jakie były ich osiągnięcia, czym zapisali się w historii Polski oraz Europy;

- dokonać rekonstrukcji omawianych na lekcji, w oparciu o wiadomości z podręcznika oraz własnej notatki z lekcji;
- przedstawić wpływ poznanych wydarzeń historycznych na teraźniejszość;
- integrować materiał informacyjny zawarty w podręczniku i źródle.
- konstruować własne wnioski, oceny wydarzeń, faktów, ludzi, częściowo pod kierunkiem nauczyciela;
- porównać analogiczne zjawiska w różnych krajach, kulturach;
- dokonać opisu wydarzeń;
- przedstawić wybrane zagadnienia jako proces historyczny;
- sporządzić samodzielnie notatkę w postaci planu, schematu;
- wykorzystać informacje pozyskane na innych lekcjach
- stworzyć ciąg przyczynowo skutkowy, czyli umie dostrzec i powiedzieć jaki skutek miało dane wydarzenie;

Stopień bardzo dobry (5) – *poziom wymagań D* Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który w stopniu opanował materiał programowy. Uczeń ten dysponuje wiedzą i umiejętnościami ze wszystkich poziomów, od poziomu wymagań koniecznych po dopełniające.

Uczeń samodzielnie wyjaśnia najważniejsze terminy i zagadnienia, a także prezentuje wątki poboczne omówionych tematów. Logicznie kojarzy fakty. Posługuje się bogatym i poprawnym językiem, słowa artykułuje w sposób wyraźny. Dbą o styl wystąpienia. Aktywnie współpracuje z grupą, zachęca inne osoby do aktywności oraz troszczy się o dobrą jakość efektów pracy drużyny. Wykazuje inicjatywę, nie będąc zachęcany przez nauczyciela. Przyswoił treści podstawy programowej w stopniu wyczerpującym. Aktywnie uczestniczy w lekcji, prowadzi zespołowi zadaniowemu, uczestniczy w szkolnych i pozaszkolnych konkursach i olimpiadach, podejmuje się i staranie wykonuje zadania dodatkowe, prawidłowo operuje słownictwem. Bierze aktywny udział w życiu klasy.

Uczeń potrafi:

- operować wszystkimi pojęciami charakterystycznymi danej epoki, jakie zostały omówione na lekcji w oparciu o podręcznik zapis w zeszytach przedmiotowych i inne źródła (słownik, encyklopedia) ;
- zna pełne daty (rok miesiąc dzień) najważniejszych wydarzeń, na które w czasie lekcji została zwrócona szczególna uwaga, oraz daty roczne w odniesieniu do pozostałych wydarzeń omawianych na danej lekcji w oparciu o podręcznik i zeszyt przedmiotowy;
- porządkować fakty chronologicznie i problemowo;
- potrafi odczytać w oparciu o legendę wszystkie wiadomości z mapy w podręczniku, atlasie – położenia danej krainy, kraju, wskazać główne rzeki, morza, granice państwa, sąsiadów, wykazać zmiany granic jakie zachodziły na przestrzeni wieków, wskazać dane ziemie, ważniejsze miasta, zaznaczone szlaki handlowe, miejsca bitew i przenieść je na mapę ścienną oraz konturową;
- omówić co przedstawia materiał ikonograficzny znajdujący się w podręczniku oraz innych źródłach (albumy, encyklopedie itp.), w odniesieniu do konkretnej lekcji, podać autora dzieła, oraz wskazać jakich dostarcza nam dodatkowych informacji w odniesieniu do omawianej lekcji;
- samodzielnie zdobyć informacje z różnych źródeł i selekcjonować materiał źródłowy, ilustracyjny, dokonywać jego analizy i interpretacji, ze zrozumieniem realiów epoki;
- dokonać podziału źródeł historycznych;
- w pracy z tekstem źródłowym określić rodzaj źródła oraz miejsce powstania, autora, adresatów źródła, a także cel jego wydania i poprawnie go zinterpretować w oparciu o pytania do tekstu , przy, pomocy nauczyciela, przeprowadzić analizę krytyczną źródła;
- podać informacje, o postaciach historycznych o których była mowa na zajęciach , kim byli jakie były ich osiągnięcia, czym zapisali się w historii Polski oraz Europy w oparciu o różne źródła;
- dokonać rekonstrukcji omawianych na lekcji wydarzeń historycznych, w oparciu o wiadomości z podręcznika ,własnej notatki z lekcji, oraz różnych środków wiedzy historycznej jak: mapy, dane statystyczne, materiał ilustracyjny dla podkreślenia waloru swej wypowiedzi;
- dokonać opisu zrekonstruowanej rzeczywistości ustnie i pisemnie;
- dostrzegać związki między wydarzeniami, zjawiskami i procesami;

- odróżnić prawdę historyczną od fikcji;
- formułować sądy, wnioski, oceny oraz uzasadnienia, wykorzystując materiał pojęciowy i faktograficzny;
- budować własny obraz przeszłości na podstawie różnych przekazów i wiedzy ogólnej;
- przygotować i zaprezentować wystąpienie o tematyce historycznej, społecznej, lub politycznej, na forum klasy, szkoły, lub społeczności lokalnej;

Stopień celujący (6) – *poziom wymagań* W Ocenę celującą otrzymuje uczeń, którego wiadomości i umiejętności nie ograniczają się do poziomu wymagań programowych. Uczeń taki odznacza się specjalnymi zainteresowaniami humanistycznymi. Systematycznie pracuje nad pogłębianiem wiedzy historycznej we współpracy z nauczycielem. Jest aktywny na lekcjach. Wykonuje dodatkowe zadania wykraczające poza kanon zajęć obowiązkowych. Uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych. Interesuje się literaturą i publicystyką historyczną. Uczestniczy i osiąga sukcesy w szkolnych i pozaszkolnych konkursach i olimpiadach historycznych.